

Cuvântul de deschidere

Bun venit la aniversarea Universității ieșene. O Universitate tânără, astăzi, în 2007, când inovația și curajul de a se reinventa permanent sunt la ele acasă, la „Alexandru Ioan Cuza”. În același timp, sărbătorim astăzi o Universitate clasică ce duce în spate peste 400 de ani de tradiție în învățământul superior românesc dintre care 147 de ani de învățământ superior modern.

Universitatea din Iași și-a început drumul ca simbol identitar al unei națiuni în formare, ca expresie a năzuințelor românilor de a fi uniți și în spirit și în fapt. Istoria Universității noastre curge în același sens cu cea a formării și înfloririi identității poporului român. Ea se scrie și astăzi, într-o vreme de căutări și regăsiri, de noi orizonturi, pentru că vrem să fim în continuare sufletul comunității căreia îi datorăm existența, dar și al lumii academice românești.

Fondarea, în 1860, a Universității Alexandru Ioan Cuza se suprapune unui moment crucial al istoriei românilor. Universitatea începe să existe în același timp cu România, la diferență de numai un an. Dar la fel cu spiritul poporului său, școala înaltă românească se dezvoltă la Iași cu mult înainte de această dată. Este suficient să amintim *Schola Latina* de la Cotnari (1563), Colegiul de la Trei Ierarhi, înființat de Vasile Lupu (1640), Academiile domnești din secolul al XVIII-lea, iar apoi Academia Mihăileană (1835), rădăcini ale Universității ieșene.

După data fondării sale ca școală superioară modernă, a urmărit același parcurs cu cel al neamului: crește odată cu întregirea hotarelor țării, resimte puternic suflul distructiv al războiului, își continuă proiectul cunoașterii chiar în ciuda ofensivei ideologice a comunismului, își cucerește libertatea gândului și spiritului alături de români în 1990 și se afirmă în Europa cu o arhitectură modernă a sistemului de învățământ.

Universitatea și istoria ei nu pot fi privite fără a evoca pe cei care i-au insuflat viață și au ajutat-o să crească de-a lungul timpului: oamenii. Cu toții sunt mii, zeci de mii: studenți și dascăli, cercetători care au împins limitele cunoașterii, figuri politice care au crezut în proiectul Universității și care, dincolo de politică, au scris istorie. Pentru că alegerea este foarte dificilă, vă propun să ne oprim astăzi în fața clădirii principale. Până a intra în Universitatea de azi, trecem zilnic pe lângă două figuri cu care ne mândrim și care ne reprezintă și acum.

Primul dintre ei, istoric, scriitor, ziarist, om politic, prim-ministru și, mai târziu, ministru de externe, a jucat un rol important în Revoluția de la 1848 și în lupta pentru Unirea Principatelor Române. Mihail Kogălniceanu, a cărui semnătură se regăsește pe actul de înființare a Universității ieșene, a fost un puternic susținător al dezvoltării

primei Universității românești la Iași. Mereu alături de figura domnitorului Cuza, Kogălniceanu este simbolul vizionarului, al celui care, înțelegând rolul cunoașterii în lumea modernă, a lăsat în urma sa nu numai o valoare, ci un loc de formare permanentă a valorilor. Ne putem explica devotamentul lui Kogălniceanu pentru cauza Universității ieșene și prin ceea ce afirma el în Luneville, Franța: "*N-aș schimba săraca Moldova nici pentru întâiul tron din lume*".

Lângă cel care a făcut aici istorie stă figura celui care a scris prima sinteză sau istorie completă a poporului român, "*Istoria românilor din Dacia Traiană*", pe care a făcut-o larg cunoscută întregii lumi. Alexandru D. Xenopol obține **prin concurs** în 1878 Catedra de istorie a românilor la Universitatea noastră. După câțiva ani, renunța la cariera sa anterioară, de magistrat, având preocupări intelectuale multiple, ca profesor, cercetător, editor, istoric, în viața Universității din Iași. Rector al Universității între 1898 și 1901, Xenopol obține recunoașterea europeană a valorii sale de cercetător, fiind membru de onoare al Societății de Arheologie din Bruxelles, membru titular al Academiei de Științe Morale și Politice și vicepreședinte al Societății de Sociologie din Paris. Xenopol este simbolul intelectualului care aduce valoare societății, al dascălului dedicat misiunii sale, al cercetătorului care îmbogățește spectrul științei, obținând recunoaștere din partea lumii academice românești și europene. De altfel, Alexandru Xenopol este unul dintre cei 171 membri ai Academiei Române pe care i-a dat Universitatea ieșeană.

Dincolo de numărul anilor, această istorie este relevantă în primul rând pentru valoarea pe care Universitatea o aduce comunității din care își trage rădăcinile. Astăzi, în anul în care România s-a întors în Europa, Iașul are deja o Universitate cu adevărat Europeană. Aici se regăsesc inițiative și confruntări libere de idei. Pe lângă tradiția excelenței, cei 147 de ani ne-au dat curajul de a fi mereu tineri, de a asigura un mediu dinamic de învățare, dezvoltare și specializare profesională continuă. În ultimii ani am încercat să garantăm o formare care să răspundă nevoilor și tendințelor mereu în schimbare ale societății asigurând libertatea de alegere a propriului traseu educațional. Studentul a devenit unul dintre cei mai importanți parteneri ai Universității.

Și în 2007, pentru al treilea an consecutiv Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași ocupă primul loc într-un clasament național al cercetării realizat pe baza standardelor internaționale. Cadrele didactice din universitate sunt implicate în mai mult de 200 de proiecte naționale și internaționale, prin 24 de centre de cercetare și de excelență ale căror rezultate sunt prezentate în aproximativ 240 de articole cotate ISI.

Și astăzi avem exemple în care Universitatea recompensează performanța în cercetare, atât a profesorilor de la facultăți, cât și pe cea a tinerilor doctori care au

adus o contribuție deosebită în domeniul lor de studiu prin teme inovatoare de cercetare.

Prestigiul internațional de care se bucură Universitatea noastră sporește de la an la an. Dacă nu mai departe de acum trei ani ne mândream cu apartenența la mai multe asociații și rețele universitare, printre care și nou-creata (pe atunci) Rețeaua Universităților Francofone “Alexandru Ioan Cuza” (RUFAC), acum ne bucurăm că suntem noi membri în două dintre cele mai prestigioase grupuri universitare. Este vorba de Rețeaua Utrecht și Grupul Coimbra.

Aceste parteneriate cu mediul academic internaționale permit schimburi de experiență, mobilități ale studenților și profesorilor și realizarea în comun a unor programe academice, de cercetare sau strategice.

Dar nu aș vrea să mă rezum la a prezenta universitatea doar din punctul de vedere al succeselor din ultimii ani din domeniile academic, de cercetare sau de relații internaționale. Pentru toți cei care i-au trecut pragul, sau care măcar au s-au perindat prin capitala spiritului românesc, Universitatea rămâne acel loc special al Iașului, în care tinerețea pulsează mai puternic, în care luminile nopții aduc bucurie trecătorilor prin Dealul Copoului și cu siguranță locul care face ca și astăzi să putem spune că Iașul a rămas CAPITALA CULTURALĂ A ROMÂNIEI.